

**Vratite svom ljubimcu zdravlje i ravnotežu
koju mu hipertireoza može oduzeti**

Vaša mačka, hipertireoza i Vi

Ova brošura osmišljena je kako bismo Vam pružili odgovore na pitanja koja bi mogli imati o hipertireozi i njenom liječenju.

Pružit će Vam informacije vezano za samu bolest, te neke smjernice o tome kako najbolje pomoći Vašoj mački tijekom liječenja.

Uz svakodnevnu primjenu lijekova i pažljivo praćenje Vaša mačka će se vrlo brzo početi osjećati bolje. Većina simptoma koje povezujemo s hipertireozom će nestati i biti će pod kontrolom.

Ova brošura je podijeljena u jednostavne odjeljke koji pokrivaju različite aspekte bolesti i liječenja. Na kraju brošure ćete pronaći dnevnik liječenja pomoću kojega možete pratiti tijek liječenja svoje mačke.

Što je hipertireoza?

Mačke s hipertireozom imaju štitnjaču koja proizvodi prekomjerne količine hormona štitnjače. To drastično ubrzava metabolizam.

Kratki opis

Do hipertireoze dolazi kada štitnjača pretjerano proizvodi hormone štitnjače. Štitnjača je smještena u vratu mačke. Podijeljena je na dva dijela (tzv. režnja), koji leže s obje strane dušnika (traheja).

Kada mačka boluje od hipertireoze, jedan ili oba režnja se povećaju (u 70% slučajeva radi se o oba režnja). To dovodi do prekomjerne proizvodnje hormona T4 (također poznatog kao tiroksin) i T3 (također poznatog kao trijodtironin).

Ovi hormoni:

- Ključni su za pravilan rast tjelesnih stanica, te razvoj stanica za specifične uloge u tijelu
- Pomažu u regulaciji metabolizma proteina, masti i ugljikohidrata
- Uključeni su u regulaciju tjelesne temperature i potrošnju kisika, te općenito u većinu metaboličkih procesa

Posljedično tome, višak hormona štitnjače utječe na funkciju doslovno svih organskih sustava.

Što uzrokuje hipertireozu?

Razlozi zbog kojih dolazi do promjena na štitnjači nisu u potpunosti poznati.

U 98% slučajeva povećanje režnjeva je dobroćudno. U tim slučajevima i dijagnoza i liječenje su jako precizni i uspješni.

U preostalih 2% slučajeva povećanje je uzrokovano zloćudnim promjenama štitnjače.

Rezultat je isti, neovisno o uzroku povećanja – luči se više hormona štitnjače.

Prepoznavanje simptoma hipertireoze

Hipertireoza se češće javlja u starijih mačaka.

Mačke s hipertireozom proizvode pretjerane količine hormona štitnjače, što dovodi do drastičnog ubrzavanja metabolizma.

Kako se metabolizam svake stanice ubrzava, povećava se količina energije potrebne organizmu. To znači da mačka koja boluje od hipertireoze treba jesti puno hrane kako bi dobila potrebnu energiju.

Kako se stanje pogoršava, tako je mački sve teže pojesti dovoljnu količinu hrane koja će joj pružiti potrebnu energiju, te posljedično tome počnu mršavjeti. Stoga je najčešći simptom hipertireoze gubitak tjelesne težine, usprkos proždrljivosti.

Ubrzani metabolism može uzrokovati i druge promjene, uključujući i ubrzani rad srca.

Ostali česti simptomi na koje treba paziti

- Povećani unos tekućine
- Često mokrenje
- Nemir i razdražljivost
- Tjeskobni izraz lica
- Povremeno povraćanje
- Proljev
- Neuredna dlaka

Neće sve mačke na isti način reagirati na oboljenje, te Vaša mačka ne mora nužno imati sve ove simptome. Kad god je moguće, dobra je ideja bilježiti promjene koje primijetite u navikama, ponašanju i izgledu Vaše mačke.

Ako ste zabrinuti za zdravlje i dobrobit Vaše mačke,
odmah se javite svome veterinaru.

Dijagnoza hipertireoze

Kad postoji sumnja na hipertireozu,
dijagnoza je u pravilu vrlo jednostavna.

Klinički pregled

U većini slučajeva Vaš veterinar će na vratu mačke moći napipati povećane režnjeve štitnjače. Ponekad štitnjača nije lako opipljiva. Uzrok tome je druga lokacija tkiva štitnjače, koje je obično negdje u prsnom košu.

Dijagnostički testovi

Kako bi potvrdio dijagnozu, Vaš veterinar će napraviti krvnu pretragu kako bi se izmjerila razina hormona T4. Iako se i T3 i T4 hormoni proizvode u prekomjernim količinama, mjerjenje ukupnog T4 je najprecizniji dostupan test.

S obzirom da je većina mačaka s hipertireozom starije dobi, preporuča se obaviti i druge krvne pretrage kako bi se utvrdila funkcionalnost ostalih organa, te kako bi se uvjerili da ne pate od nekih drugih oboljenja. Bolest bubrega može se razviti istovremeno s hipertireozom, iako te dvije bolesti nisu direktno povezane, budući da su obje česte kod starijih mačaka.

Krvne pretrage su bitne jer druga oboljenja i problemi mogu negativno utjecati na liječenje hipertireoze.

Što trebam znati o liječenju?

Lijek koji sadrži aktivni sastojak tiamazol (također poznat kao metimazol), svakodnevno se daje Vašoj mački kako bi se spriječila proizvodnja hormona štitnjače.

Važnost liječenja

S obzirom da se zloćudne promjene na štitnjači javljaju samo kod manjeg broja mačaka, hipertireoza se može uspješno kontrolirati s lijekovima koji spuštaju razine hormona štitnjače u krvi na normalne razine. Liječenje omogućava vraćanje metabolizma mačke u normalu, te sprječava razvijanje ostalih teških oboljenja, poput srčanih tegoba i visokog krvnog tlaka.

Stabilizacija

Kako bi vratio razinu hormona štitnjače na normalnu razinu, Vaš veterinar će propisati liječenje tiamazolom na početni period od tri tjedna. Time će se osigurati stabilno stanje pacijenta.

Nakon toga Vaš veterinar će procijeniti odgovor Vaše mačke na liječenje i razgovarati sa Vama o najprikladnijoj dugoročnoj opciji liječenja.

Dugoročno liječenje lijekovima

Liječenje Vaše mačke tiamazolom neće izlijiečiti hipertireozu: mački će biti potrebno doživotno liječenje. Tableta koja sadrži aktivni sastojak tiamazol (također poznat kao metimazol), svakodnevno se daje kako bi se sprječila proizvodnja hormona štitnjače.

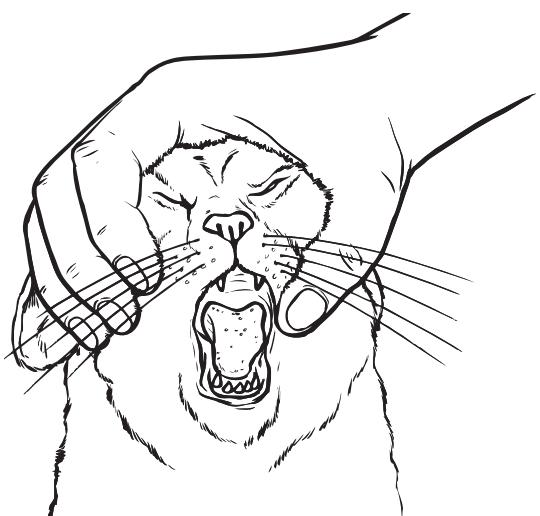
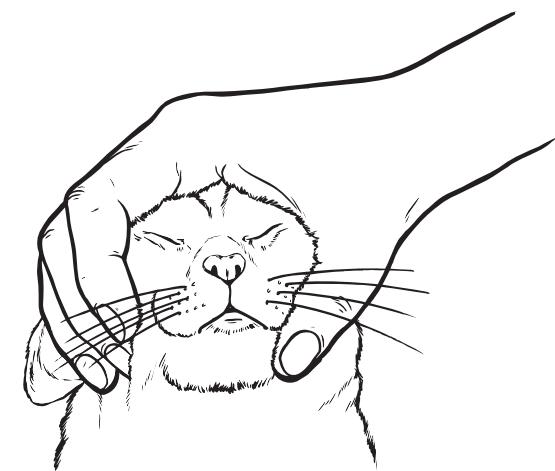
U slučaju da Vaš veterinar preporuča dugoročno korištenje tiamazola, jako je bitno praćenje hipertireoze kod Vaše mačke. Mački će biti potrebne redovite krvne pretrage. Sve te pretrage će osigurati da Vaša mačka dobiva ispravnu dozu lijeka. Na taj način Vaš veterinar će lakše moći nadzirati zdravlje Vaše mačke u godinama koje dolaze.

Kako mački dati tabletu

1. Nježno, ali čvrsto primiti glavu Vaše mačke. Ako ste dešnjak koristite svoju lijevu ruku; ako ste ljevak koristite desnu. Stavite dlan na glavu mačke, a palac i kažiprst na bočne strane lica, neposredno iza čeljusti. Mačje jagodice pružaju prikladno mjesto za držanje i time ne uzrokujete mački nelagodu.

Izbjegavajte držati donju čeljust i pazite da ne stišćete grlo. Vrhovi palca i kažiprsta bi trebali biti na suprotnim kutovima usana, u ravnni gornjih desni.

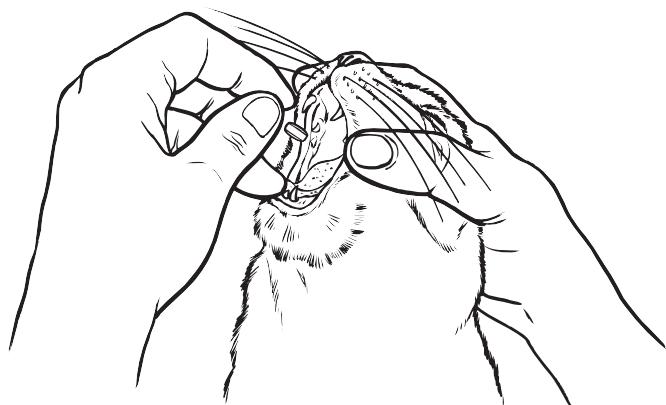
2. Nakon što glavu mačke držite na mjestu, nježno nagnite glavu natrag tako da su oči okrenute prema gore i da je nos usmjeren prema stropu. Usta bi se prirodno trebala početi otvarati. Međutim, ako mačka ne otvoriti usta kad joj nagnete glavu, možete olakšati otvaranje usta tako da lagano stisnete kutove usana palcem i kažiprstom.

3. Stavite tabletu između palca i kažiprsta druge ruke. Pomoću prstenjaka ili srednjeg prsta mački dodatno otvorite usta pritiskom na prednju stranu donje čeljusti (donji prednji zubi). Mačke u ovom položaju nemaju snage u donjoj čeljusti i ne mogu ugristi. Ovim pritiskom, zajedno s naginjanjem glave, će doći do otvaranja usta.

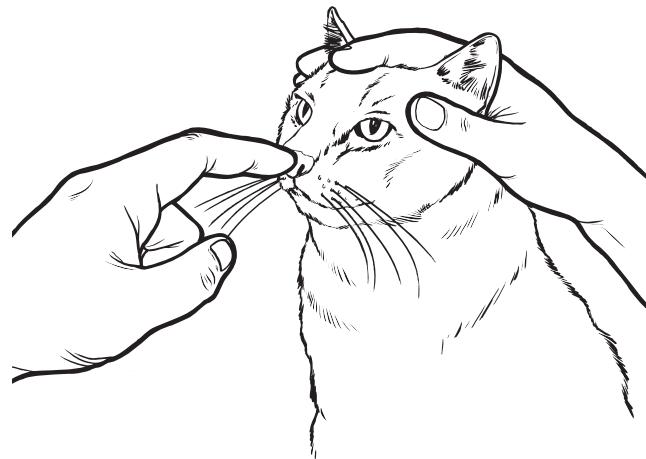
4. Nakon što su usta potpuno otvorena, stavite tabletu što je više moguće u usta. "Cilj" je područje u obliku slova v na stražnjem dijelu grla gdje se jezik susreće s nepcem. Nastavite držati glavu mačke potpuno unazad. Izbjegavajte stavljati ruku preduboko u usta mačke jer mačka može povratiti. Ako se to dogodi, mačka bi mogla ispljunuti tabletu.

5. Jednom kada je tableta u stražnjem dijelu usta, malo je vjerojatno da će je mačka ispljunuti. Mačka može ispljunuti tabletu ako tableta ode pod jezik ili pored obraza. Tableta će puno brže doći do želuca ako odmah nakon davanja tablete date malu količinu vode. To možete učiniti pomoću kapaljke, pipete ili šprice.

6. Zatvorite usta mačke i držite ih tako.

Nježno i kratko protrljajte nos mačke ili puhnite na njega. To bi trebalo potaknuti mačku da poliže nos, te će progutati tabletu. Gutanje također možete probati potaknuti trljanjem grla. Ako ništa od toga ne uspije, nagnite glavu malo unatrag i pokušajte ponovno.

7. Pustite i neko vrijeme promatrajte mačku kako ne bi ispljunula tabletu. Ako ipak ispljune tabletu, bacite ju i počnite ponovno. Također obratite pažnju na lizanje usnica što obično ukazuje na to da je tabletka progutana. Neke mačke znaju prevariti, pa je dobro nakon nekoliko minuta otvoriti usta kako bi se uvjerili da je tabletka progutana.

8. Nemojte dopustiti mački da istrči van nakon što je progutala tabletu. Ako joj dopustite da "pobjegne", potičete ju da poveže "borbu" s iskustvom uzimanja tableteta. Mazite ju nekoliko minuta. Pokušajte izazvati prednje.

Uvijek zapamtite pohvaliti svoju mačku, te joj čak dati poslasticu ili joj dati da se igra s najdražom igračkom. Neka uzimanje tableteta bude samo manji dio inače pozitivnog iskustva. Ugađajući mački, pomoći ćete joj da bude spremnija i poslušnija sljedeći put kad joj dajete tabletu.

Što napraviti ako i dalje imate problema s davanjem tablete

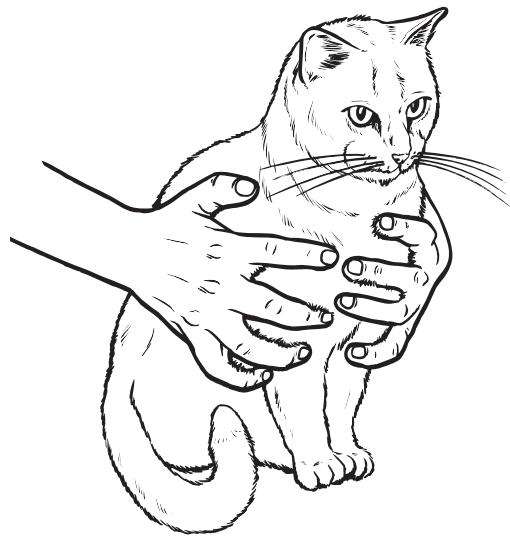
U većini slučajeva, ako ste slijedili gore navedene korake, uspješno ćete dati tabletu mački.

Međutim, ako i pored svega imate problema s davanjem tableta, možda će vam pomoći sljedeći savjeti:

1. Iako je tablete najbolje dati direktno u usta, možete je probati sakriti u hranu. Ipak, držite mačku na oku kako bi se uvjerili da je zaista progutala tabletu. Isto tako možete tabletu sakriti u manju količinu hrane i ponuditi je kao poslasticu prije uobičajenog obroka.

2. Zamolite prijatelja da pridržava prednje noge i prsa mačke, dok se Vi koncentrirate na davanje tablete. Ako ste sami, držite mačku kako se ne bi izmakla unatrag, pri čemu će kut prostorije poslužiti. Također, možete kleknuti, okrenuti mačku od sebe, te je lagano stisnuti koljenima tako da su Vam obje ruke slobodne.

Isto tako možete probati čvrsto omotati mačku dekom ili ručnikom, tako da joj samo glava viri. Vodite računa da su sve četiri noge i šape dobro zamotane. Možete koristiti i profesionalne marke "Cat Sacs" proizvoda. U tim vrećama mačka je u potpunosti zatvorena i viri joj samo glava.

Kontinuirana njega

Vaša mačka će trebati redoviti nadzor i kontrolne preglede.

Niz krvnih pretraga će biti potreban prije početka liječenja, te nakon 3, 6, 10 i 20 tjedana.

Procjena odgovora na liječenje na ovaj način omogućava veterinaru da osigura odgovarajuću dozu lijeka, prati moguće nuspojave na terapiju i provjerava razvoj mogućih nepovezanih komplikacija.

Nakon početnih pregleda i nakon što je Vaš veterinar zaključio da je mačka stabilno, svaka tri mjeseca ćete dolaziti na pregled kako bi se pratilo stanje Vaše mačke. U nekim fazama liječenja će možda biti nužno prilagoditi propisanu dozu lijeka.

Primjena lijeka će prilikom liječenja riješiti kliničke simptome hipertireoze, ali neće izlječiti samu bolest. Čak i da primijetite dramatično poboljšanje zdravlja Vaše mačke, to ne znači da biste trebali prekinuti liječenje.

Kratki referentni vodič

Odgovori na neka od pitanja
koja bi mogli imati o liječenju

Što je tiamazol i kako djeluje?

Tiamazol je antitiroidni lijek koji smanjuje proizvodnju hormona T3 i T4 u štitnjači.

Kako da dam lijek svojoj mački?

Pratite upute koje Vam je dao veterinar. Tablete je najbolje direktno davati mački u usta, ali se male tablete mogu i cijele sakriti u hranu.

Što trebam napraviti ako sam zaboravio dati tabletu?

Obratite se Vašem veterinaru. NEMOJTE davati duplu dozu sljedeći put. U slučaju da Vaša mačka treba obaviti kontrolno vađenje krvi, OBAVEZNO OBAVJESTITE VETERINARA jer bi to moglo utjecati na rezultate.

Koliko dugo će moja mačka trebati liječenje?

Kako bi se u krvi održavale normalne koncentracije T3 i T4, Vaša mačka će doživotno trebati dnevnu dozu lijeka.

Hoću li trebati ponovno ići kod veterinara?

Da. Jako je bitno da mačku ponovno vodite kod veterinara na procjenu i redovite pretrage. Pregledi se preporučuju 3, 6, 10 i 20 tjedana nakon početka liječenja, te nakon toga svaka 3 mjeseca.

Ima li lijek nuspojave?

Nuspojave će se najčešće pojaviti tijekom prva 3 mjeseca liječenja. Najčešće su blage i uključuju inapetenciju, povraćanje i letargiju. Ozbiljnije nuspojave su moguće, pa u slučaju da Vašoj mački postane loše u bilo kojem trenutku liječenja tiamazolom, prekinite liječenje i pod hitno se konzultirajte s veterinaram.

Tiamazol je lijek koji se izdaje na veterinarski recept i dostupan je samo u veterinarskim ambulantama i veterinarskim ljekarnama na veterinarski recept. Jako je bitno pratiti upute koje vam je dao Vaš veterinar.

Što činiti:

- Voditi mačku na redovite preglede kod veterinara
- Odmah kontaktirati veterinara ako mačka prestane jesti ili joj se pogorša stanje dok se liječi tiamazolom
- Prati ruke sapunom i vodom nakon uporabe lijeka ili nakon rukovanja pijeskom koji su koristile liječenje životinje
- Nositi rukavice prilikom rukovanja pijeskom liječene mačke ako ste žena u reproduktivnoj dobi ili ste trudni. Nosite rukavice prilikom rukovanja tabletama ako ste trudni

Što ne činiti:

- Mijenjati dozu bez savjetovanja s veterinarom
- Jesti, piti ili pušiti dok rukujete tabletama ili pijeskom
- Mrviti tablete
- Davati duple doze ako ste zaboravili dati tabletu

Svakako nastavite davati propisanu dozu lijeka svaki dan. Čak i da primijetite dramatično poboljšanje zdravlja vaše mačke, to ne znači da biste trebali prekinuti liječenje. Lijek će prilikom liječenja riješiti kliničke simptome hipertireoze, ali neće izlječiti samu bolest.

Nadzor i redovite kontrole omogućit će Vašoj mački najbolju moguću skrb.

Previše stručnih pojmoveva? Zbunjeni ste?

Ne brinite. U nastavku smo naveli definicije za nekoliko stručnih pojmoveva.

Antitiroidni lijek

To su lijekovi koji smanjuju proizvodnju hormona T4 i T3 unutar štitnjače.

Dobroćudan

Tumor koji nije zloćudan i neće se proširiti na druge organe.

Žljezda

Žljezda je skupina specijaliziranih stanca u životinjskom tijelu koje imaju sposobnost stvaranja i izlučivanja tvari, npr. hormona.

Hormon

Hormon ima ulogu kemijskog glasnika od jedne stanice (ili skupine stanica) do druge.

Hipertireoza

Često stanje u starijih mačaka koje nastaje pretjeranom proizvodnjom hormona štitnjače.

Inapetencija

Manjak apetita.

Zloćudan

Tumor koji je kancerogen i može se proširiti na druge organe.

Brzina metabolizma

Brzina kojom se metabolički procesi odvijaju u tijelu.

T3 (trijodtironin)

Hormon kojeg proizvodi štitnjača.

T4 (tiroksin)

Hormon kojeg proizvodi štitnjača.

Tiamazol

Antitiroidni lijek za kojeg je poznato da smanjuje proizvodnju hormona štitnjače.

Štitnjača

Štitnjača se kod mačke nalazi u vratu, te je podijeljena na dva režnja. Režnjevi leže na obje strane dušnika (traheja). Štitnjača proizvodi hormone štitnjače.

Pomažemo Vam pomoći Vašem ljubimcu

Sad kada je Vašoj mački dijagnosticirana hipertireoza, bitno je da strogo pratite plan liječenja i nadzora.

Plan liječenja i nadzora je osmišljen nakon opsežnih ispitivanja te omogućuje optimalno liječenje hipertireoze, te omogućuje dobru kvalitetu života Vašem ljubimcu.

Koristite suprotnu stranicu kako biste lakše zabilježili promjene koje primijetite kod navika, ponašanja i izgleda Vaše mačke.

Pregled	Datum	Bilješke	Procedura
Dan 1 Zabilježite početni datum liječenja			<p>Pretrage su utvrđile da Vaša mačka boluje od hipertireoze. Propisan je tiamazol. Prije početka liječenja nemojte zaboraviti pročitati upute za uporabu i odmah razgovarajte sa svojim veterinarom u vezi bilo kakvih problema.</p> <p>Započnite liječenje prema uputama veterinara. Ako Vaša mačka pokazuje bilo kakve znakove lošeg zdravstvenog stanja, prekinite liječenje i odmah kontaktirajte veterinara.</p>
3. tjedan			Vaš veterinar će putem hematoloških i biokemijskih pretraga krvi, te utvrđivanjem razine ukupnog T4 htjeti utvrditi napredak liječenja. Bitno je utvrditi da nema drugih kroničnih oboljenja koja bi mogla utjecati na zdravlje Vaše mačke.
6. tjedan			Tijekom liječenja možda će biti potrebno prilagoditi dozu lijeka.
10. tjedan			
20. tjedan			
Tromje-sečni pregled			
Tromje-sečni pregled			

Za bilo koju dodatnu informaciju molimo kontaktirajte:

Genera d.d., Svetonedeljska cesta 2, Kalinovica, 10436 Rakov Potok, Republika Hrvatska

Tel.: +385 1 33 88 888; Fax.: +385 1 33 88 704; E-mail: info.hr@dechra.com

Genera d.d. je dio Dechra Pharmaceuticals PLC Grupe